

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-654-01-4
Дата:	30 / 04 2026 г.

ДО

Г-ЖА д-р МИХАЕЛА ДОЦОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

13. "9"

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т.1 от Правилника за организация на дейността на Народното събрание внасяме законопроект за допълнение на Закона за държавния дълг заедно с мотиви и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Мадислав Гужанов
Тосен Шелъзков
Михаил Донков

Жека Жонке
Тетянка Петкова
Нико Стоилов
Женица Савева
Красимир Велков

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ

(Обн., ДВ, бр. 93 от 1.10.2002 г., изм., бр. 34 от 19.04.2005 г., в сила от 1.06.2005 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.11.2009 г., бр. 101 от 28.12.2010 г., в сила от 30.06.2011 г., изм., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм. и доп., бр. 103 от 28.12.2012 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., бр. 50 от 3.07.2015 г., изм., бр. 43 от 7.06.2016 г., доп., бр. 98 от 9.12.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 91 от 14.11.2017 г., изм., бр. 20 от 6.03.2018 г., в сила от 6.03.2018 г., доп., бр. 86 от 18.10.2018 г., в сила от 1.03.2019 г., бр. 51 от 1.07.2022 г., изм., бр. 70 от 20.08.2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз)

§1. Създават се чл. 14а -14г:

„Чл. 14а (1) Ежегодно министърът на финансите емитира държавни ценни книжа, предназначени за придобиване от инвеститори - физически лица, при условията на равнопоставен недискриминационен достъп.

(2) Министерството на финансите организира предлагането на не по-малко от две емисии годишно на държавни ценни книжа по ал. 1. Условията на емисиите включват най-малко минимална стойност на записване, срок на погасяване, доходност и условия за предсрочно обратно изкупуване.

(3) Разходите, свързани с емитирането и предлагането на държавни ценни книжа по ал. 1, се планират и отчитат отделно в рамките на управлението на държавния дълг и са за сметка на бюджета на Министерството на финансите. Инвеститорите -физически лица не дължат такси и комисиони за участие в предлагането на държавни ценни книжа по ал. 1.

(4) Предлагането на държавни ценни книжа по ал. 2 не се счита за публично предлагане по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и не изисква изготвяне на проспект.

(5) Условието и редът за предлагането, обратното изкупуване и търговията с държавни ценни книжа по ал. 1 се определят в наредба на министъра на финансите, Българската народна банка и Комисията за финансов надзор.

Чл. 14б (1) Министерството на финансите осигурява електронна платформа за директно предлагане и обратно изкупуване на държавни ценни книжа по чл. 14а без участие на първични дилъри.

(2) Електронната платформа по ал. 1 може да бъде оперирана от Министерството на финансите или от друго юридическо лице, определено от министъра на финансите въз основа на споразумение.

(3) Техническите изисквания към платформата по ал. 1 се определят с наредба на министъра на финансите и на министъра на електронното управление.

Чл. 14в (1) Придобиването и разпореждането с държавни ценни книжа по чл. 14а, се вписват по индивидуални клиентски сметки в централния регистър на ценни книжа по чл. 127а, ал. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 14а, ал. 5.

(2) Министерството на финансите, Българската народна банка и „Централен депозитар“ АД обменят информация във връзка с държавните ценни книжа по ал. 1 при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 14а, ал. 5.

Чл. 14г (1) Държавните ценни книжа по чл. 14а, ал. 1 може да се записват, заплащат и изкупуват обратно и чрез „Български пощи“ ЕАД, чрез възлагане на дейността като услуга от общ икономически интерес, съгласно Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (2012/21/ЕС) (ОВ, L 7 от 11 януари 2012 г.).

(2) Условието и редът за изпълнението на услугата от общ икономически интерес по ал. 1 и компенсирането на нетните разходи от нейното извършване се определят с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. През 2026 г. Министерството на финансите организира поне една емисия по чл. 14а.

ВНОСИТЕЛИ:

Владислав Горанов
Доси Димитров Червенов

Исмаил Бурел

Жан Жорж

Тематика Прогноза

Историческо

Демонстрация

Красива Визуал

МОТИВИ

към проекта на Закон за допълнение на Закона за държавния дълг

1. Причини за приемане на закона

Физическите лица в България имат ограничен избор за сигурни и доходни инвестиции на своите спестявания и са ограничени в пряко участие в пазара на български държавни ценни книжа (ДЦК). Настоящият законопроект цели да преодолее тези ограничения, като създаде законодателна рамка за редовни емисии на ДЦК за физически лица с опростена процедура за участие и без да ги натоварва с допълнителни такси и комисионни на посредници.

Тези разпоредби са в пълно съответствие и подпомагат изпълнението на **Стратегията за организация на първично предлагане на държавни ценни книжа, насочени към индивидуални инвеститори в Република България**, приета от Правителството през януари 2026 г., като правят стратегията законово обвързваща и гарантират нейното практическо приложение.

2. Цели, поставени пред закона

- да осигури на физическите лица **пряк и лесен достъп** за закупуване на държавни ценни книжа;
- да предостави **сигурна и стабилна инвестиционна алтернатива** на банковите депозити;
- да увеличи възможностите за **ликвидност**, включително чрез доброволно предсрочно обратно изкупуване;
- да насърчи **повишаването на финансовата грамотност и дългосрочното спестяване** на хората;
- да гарантира **равнопоставен достъп на инвеститори с различни финансови възможности** и прозрачност при придобиването на ДЦК;
- да внедри ефективно принципите и насоките на одобрената от правителството Стратегия за първично предлагане на държавни ценни книжа, насочени към индивидуални инвеститори в Република България.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането

Прилагането на закона не изисква допълнителни бюджетни средства. Съществуващите механизми на Министерството на финансите и Централния депозитар могат да бъдат използвани за организиране на емисиите и управлението на ДЦК за физически лица.

4. Очаквани ползи за физическите лица

- **Сигурност на инвестицията:** ДЦК са нискорисков инструмент с гарантирана доходност и изплащане от държавата.

- **Лесен достъп:** безплатна електронна платформа и физически достъп чрез клоновете на „Български пощи“ ЕАД, като няма да се заплащат такси и комисионни..
- **Гъвкавост:** възможност за доброволно предсрочно обратно изкупуване преди падежа.
- **Прозрачност:** ясни условия, публично обявена доходност и срокове.
- **Образователна стойност:** индиректно участие в публичните финанси ще доведе до повишаване на финансовата грамотност и ще стимулира дългосрочните спестявания чрез сигурна инвестиция.

5. Съответствие с правото на ЕС

Законопроектът е съобразен с Регламент (ЕС) 2017/1129 (Prospectus Regulation), Директива 2014/65/ЕС (MiFID II) и Регламент (ЕС) № 909/2014 (CSDR). Емисии за физически лица попадат под освобождаването от изискването за проспект, електронната платформа и посредниците действат в рамките на европейските изисквания за защита на инвеститорите, прозрачност и отчетност.

ВНОСИТЕЛИ:

Мадислав Горанов
 До сега Гинишол Шелзков
 Доминикато Дочков

Джон Джованелли
 Тетянушка Петкова
 Нерго Сташиков
 Деонисе Сачев
 Кристиан Велчев

ЧАСТИЧНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. Проблем, който се решава

Ограничен достъп на физическите лица до ДЦК и липса на нормативно установен механизъм за регулярни емисии.

2. Цели на държавната намеса

Предоставяне на физическите лица възможност за директно участие в инвестирането в държавния дълг с безопасен и прозрачни условия, както е предвидено в Стратегията за първично предлагане на държавни ценни книжа, насочени към индивидуални инвеститори в Република България, което ще доведе до ангажираност по отношение на управлението на публичните финанси и развитието на страната.

3. Засегнати групи и заинтересовани страни

- физически лица;
- Министерство на финансите;
- Българска народна банка;
- Комисия за финансов надзор;
- банки и инвестиционни посредници;
- Централен депозитар АД.

4. Очаквани въздействия

Икономически: възможност за по-висока доходност за гражданите от техните спестявания, по-добра диверсификация на дълговата база, увеличаване на участието на домакинствата.

Социални: подобряване на финансовата култура и достъп до сигурни инвестиции.

Административни: минимално увеличение и административна ангажираност и финансово обезпечение в рамките на съществуващи структури и бюджети.

5. Административна тежест

Не се въвеждат нови лицензи или органи; използват се съществуващите институции.

ВНОСИТЕЛИ:

Мадислав Бранков
Томас Л. Шенков

~~Monica~~ ~~Lea~~

~~John Jones~~

Темнышка Некоса!

Меро Самуел.

Дениза Сачевс

Красичу, Вачов